

De drissia

Zomer 1992

Mijn naam is Idriss, de jongste telg uit een gezin van zeven. Gemaakt uit liefde in de zomer van 1984 in Marokko en te vroeg geboren in de lente van 1985 in België. Vader was in de wolken, want na één zoon en vijf dochters op een rij, was een tweede zoon een geschenk uit de hemel.

De gebeden waren verhoord, de knieën geschaafd. Bij sommige mannen niet alleen de knieën, maar zelfs ook het voorhoofd – tegen de haarlijn – van het knielen tijdens het gebed. Mijn vader had dat niet. Hij beweerde dat die mannen dat expres deden. Dat ze bij het knielen, wanneer hun hoofd de grond raakte, extra hard duwden om zo de vlek te creëren.

‘*Chouf a weldi, a salaat* moet je in stilte en sereniteit doen, voor jezelf! Niet voor de bevestiging door anderen of om te pronken met hoeveel en hoe hard je bidt.’

Hij had gelijk, want ondanks het feit dat hij die vlek níét had, was zijn jarenlange smeekbede voor een zoon verhoord. Nu was het aan mij om die hoge verwachtingen waar te maken.

De beste zijn, de braafste, de beleefdste...

Zolang ik me kon herinneren, wist ik dat ik een bom zou laten ontploffen binnen dit gezin. Ik dacht dat ik de enige was die zich zo voelde. Ik kende niemand die was zoals ik.

De eerste keer dat ik het doorhad was in Marokko, in de Drissia. Ik herinner me een lange baan waar veel auto's, bussen en taxi's reden. Zebrapaden waren er niet, mensen staken over in naam van Allah en hoopten dat ze niet zouden sterven. Als ze stierven, had het zo moeten zijn. We waren op

weg naar de markt met moeder en we stopten bij een dame en haar zoon. Hij was de mooiste jongen die ik ooit had gezien. Zijn amandelvormige ogen, zijn lange wimpers hadden een magnetisch effect op heel mijn lijf. Ik kon mijn ogen niet van hem afhouden.

Zou moeder iets doorhebben?

Een tik tegen mijn arm haalde me terug naar het hier en nu. Moeder en ik wandelden verder. Ik lachte nog snel naar hem en wist vanaf dat moment wat vlinders in je buik waren. Dat gevoel van onschuld dat je sneller laat ademen en een shot van adrenaline door je lijf jaagt, gewoon door in iemands buurt te staan. Vanaf dat moment voelde ik elke dag de tikkende tijdbom in mezelf. Ik heb hem nooit meer teruggezien, maar de Drissia blijft voor altijd van ons.

Awilii, geen maandstonden?

Winter 1994

Als kind was ik ervan overtuigd dat ik een meisje was. Ik leek ook op een meisje. Als ik met mijn moeder op straat mensen tegenkwam, dan zag je de twijfel in hun ogen: wat is het eigenlijk?

Hadda Weld Oula Bent?

'Is dat een jongen of een meisje?'

In plaats van 'Wat een lieve jongen!' of 'Wat een lief meisje!', zeiden ze altijd heel ongemakkelijk, met enige aarzeling in hun stem:

'Mooi... Heel mooi!'

We waren ook met veel kinderen, vijf meisjes en twee jongens. Dus mensen wisten meestal niet eens welk kind mee op stap was.

Mensen, mensen, mensen... Moeder was geobsedeerd door wat mensen van haar en van ons vonden. Als we naar mensen thuis gingen, moesten we netjes dag zeggen, gaan zitten en beleefd onze thee drinken. Een koek mochten we niet aannemen, die kruimelde. Stel je voor dat we het huis van de mensen vuil maakten. Onze familie stond bekend als een gezin dat in de pas liep. Allemaal beleefd en steeds het beste beentje voor, want moeder kwam altijd alles te weten.

'Tbarq' Allah!

Wat een prachtige kinderen, *tbarq' Allah!*

'Tbarq' Allah' wil zeggen: Geloofd zij God! Denk ik... Dat

hoorden we ontzettend vaak: ‘Wat een prachtige kinderen, tbarq’ Allah!’

We werden geprezen door vele mensen, als het toonbeeld van goede kinderen: welopgevoed en gehoorzaam.

Ik speelde nooit met mijn broer, maar altijd met mijn zussen. Vooral met mijn zus Aïcha. Aïcha en ik waren twee handen op één buik. Wij speelden nooit met mijn autootjes, maar altijd met Aïcha’s barbies en haar roze poppenhuis. Wacht, ik vergis me. Er was wel degelijk één auto waar we soms mee speelden... maar die diende dan om Barbie en Ken naar dat roze poppenhuis te rijden.

Op school werd ik gepest omdat ik altijd met de meisjes speelde. Zo was er een jongen in mijn klas, Ismaël, die het leuk vond om op de speelplaats voortdurend de bal tegen mij aan te schieten. Wanneer ik dan naar de juffrouw ging om dat te zeggen, vroeg zij aan hem:

‘Ismaël, heb jij de bal tegen hem aan geschopt?’

Waarop hij dan zei: ‘Nee. Nee, juffrouw, echt niet, ik schoot naar daar en toen kwam die per ongeluk op zijn gezicht. Hij liep tegen mijn bal! Dat was per ongeluk.’

De juffrouw keek mij dan schouderophalend aan: ‘Ja, als dat per ongeluk is, dan is dat niet expres, hè.’

En zo ging het elke keer. Maar op een bepaald moment had Aïcha gezien dat Ismaël mij in zijn vizier had, met een blik die maar één ding verraadde: ik ga zijn kop eraf schieten. In één tel vloog mijn zus naar Ismaël toe. Ondertussen veranderde ze, als een *transformer*, in een soort van monstertank om vervolgens op topsnelheid tegen Ismaël op te knallen. In mijn herinnering vloog hij zeker twee meter de lucht in om daarna keihard op de speelplaats neer te vallen. Fantastisch, die Aïcha. Al kreeg ik daarna ook van haar de volle lading: ‘Gedraag je als een jongen, Idriss!’

Aïcha was als een strenge moeder voor mij, vaak verstikkend, al voelde het geborgen en beschermend op de speelplaats waar ik me nooit echt veilig voelde.

Op school huilde ik nooit. Ik kropte alles op. Maar zodra ik

thuis kwam en mijn moeder zag, spoten de tranen uit mijn ogen alsof er ruitensproeiers in zaten. Ik barstte in stukken uiteen.

'3lach Ked Bkii?', vroeg mijn moeder.

'Ja, ik was op school op de speelplaats met een pop aan het spelen en toen pakte Ismaël mijn pop af', antwoordde ik met luide snikken en rooddoorlopen ogen.

'Med L3ebchi met die poppen.

L3eb voetbal, Khali Dek poppen met rust.'

Maar mijn hoofd stond helemaal niet naar voetballen. Ik vond poppen veel leuker. Nu begrijp ik dat het mijn moeders manier was om mij te helpen. Ze bedoelde eigenlijk: je moet een man zijn. Houd daarmee op, dan is dat opgelost. Maar zo simpel was het niet. Je kan je hart niet dwingen.

Zeker niet omdat ik niet eens besepte dat ik een jongen was, tot een van mijn zussen mij uitgebreid vertelde hoe de vork in de steel zat.

Elk jaar tijdens ons verblijf van twee maanden in Marokko gingen we ook twee weken naar de geboortestreek van mijn ouders: zanderig en droog platteland waar we water moesten halen met een ezel en bidons. Als het donker werd, brandden er overal vuurtjes, want elektriciteit bestond daar niet. Mijn dagen vulde ik hoofdzakelijk met kuikentjes achternazitten en met het verwennen van mijn zussen.

Je kon er gif op innemen: elk jaar werden drie van mijn zussen tegelijkertijd ongesteld. Het betekende een week lang afzien. Dat Marokkaanse platteland leek immers op het eerste gezicht wel charmant, maar in werkelijkheid was het er allesbehalve romantisch. Vader en moeder hadden nooit veel begrip voor het lijden van mijn zussen, dus zorgde ik ervoor dat ze niets tekortkwamen.

'Ik ben zo blij dat ik mijn maandstonden nog niet krijg', zuchtte ik, terwijl ik mijn zus' hoofd aaide. Ik was een jaar of acht. Mijn zus stikte bijna in haar lach en vertelde het aan mijn andere zussen.

'Awilii, jij bent geen meisje! Jij gaat nooit maandstonden krijgen.'

Ik zweeg. Opeens had ik het antwoord op de belangrijkste vraag die me sinds mijn vroegste herinneringen bezighield.

‘Ben ik dan geen meisje?’

‘Nee’, zei mijn zus. ‘Jij bent een jongen, Idriss. Jij hebt toch iets anders daar beneden?’

Ik durfde haar niet te zeggen dat ik mij wel vóelde zoals zij. Ik durfde niet toe te geven dat ik een meisje wilde zijn, want alle jongens op school waren hard, boertig en onbeleefd.

Toen mijn zussen mijn gezicht zagen, verstomde het lachen. Daarna legde mijn oudste zus rustig uit hoe het menselijk lichaam in elkaar zat.

Achteraf bekeken had ik maar weinig aan die uitleg. Mijn zus vertelde alleen de droge feiten – de biologie, maar niet de bijbehorende gedachten of gevoelens.

Ik vond de hele situatie verwarrend en pijnlijk. Ik begreep niet goed wat er nu zo grappig was geweest. Mijn uitspraken bereikten al snel mijn moeder, die heel duidelijk was in haar bewoordingen.

Samengevat:

1. Dit vertellen we niet aan je vader.
2. Je brengt veel te veel tijd door met je zussen.

Na het voorval liet mijn moeder er geen gras over groeien. Ze stuurde mij meteen naar Abdelilah, de buurjongen die aan de overkant woonde. Hij was vier jaar ouder en een stuk groter dan ik.

Abdelilah was cool. Wanneer ik dagdroomde, kon hij me terug naar de realiteit halen door iets heel stoers te doen. Dan sprong hij uit een boom of maakte hij een handstand die hij liet overgaan in een indrukwekkende overslag.

In Marokko werd ik minder gepest, al waren er ook daar mensen die op ons neerkeken omdat we uit het buitenland kwamen. Dat ik me als een meisje gedroeg, was er minder een probleem. Abdelilah zei altijd:

‘Jij bent Idriss en jij bent zoals je bent.’

Als er andere jongens bij kwamen, voelde ik hoe hij me

beschermd en ervoor zorgde dat ik lekker mezelf kon blijven. De zomers in Marokko waren voorgoed veranderd. Moeder had gewild dat ik harder werd, maar de roze wolk rond mij verraadde dat ik niet zoals andere jongens was. Abdelilah was lief voor mij. Ik had eindelijk een beste vriend.